No: 46

Єшій 10. ноемвріе: 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ

РОССІꙗ

Сант Петерсбꙋрг 18 октомвріе. М. Са Ꙟпъратꙋл аꙋ бине воит а нꙋми пе Генералꙋл де инфантеріе Контеле Тол, Кавалерю Ординꙋлꙋй Сф. Георгіе ал 2 клас. ши ай адресꙋи кꙋ ачест прилеж ꙋрмъторюл рескрипт:

„ Ꙟкꙋрсꙋл кампаніей анꙋлꙋй ачестꙋѧ, кареле аꙋ дат сфѫршит ръзбоюлꙋй ꙟпротива Порцей Отомане, вой ваций ꙟсъмнат кꙋ зилосꙋл чел май ꙟвъпѫет пентрꙋ слꙋжбъ, ꙟплинина кꙋ ѡ плекаре вредникъ де пилдъ ши кѡ необоситъ сѫргꙋинцъ, даторіиле челе мꙋлте ши греле че съ атѫрна де диреґъторіа воастръ ка ꙋнꙋй Шеф ал стабꙋлꙋй арміей де операціе, ши вой аць кѫщигат ачелеш дритꙋрй ла а Ноастръ деосебитъ лꙋаре аминте прин персоналника воастръ бравꙋръ ши прин неꙟфрикошарѣ воастръ чѣ де тот испититъ ꙟ лꙋптеле ши ꙟтѫлнириле кꙋ дꙋшманꙋл. Спре довада ꙟналтей Ноастре мꙋлцъмирй пентрꙋ атѫт де осебите слꙋжбе, Ной вѫ нꙋмим Кавалерю Ординꙋлꙋй Сф. Георгіе ал 2 клас, але кърꙋіа инсигній виле тримитем алътꙋрате аиче ши ꙟкрединциндꙋвъ де Ꙟпърътѣска Ноастръ бꙋнъвоинцъ, сѫнтем пентрꙋ тот деꙋна ал востръ де бине воиторю. Сан-Петерсбꙋрг 29 октомвріе 1829. Искълит: Николай.

21 октомвріе. Винерй ꙟ 18 але ачестіа, Ꙟ. Са. Дꙋка Хосрев Мирза аꙋ лъсат резиденціа ачѣста, кꙋ Сꙋита са.

Прин рескриптꙋрй дин 29 септемвріе трекꙋт, М. Са Ꙟпъратꙋл аꙋ бине воит а дърꙋи ординꙋл Сф. Георгіе ал 2 клас Генералꙋлꙋй де инфантеріе Рот, Комендатꙋлꙋй корпосꙋлꙋй ал 5 де инфантеріе; Ординꙋл Сф. Алеѯандрꙋ Невски Адіотантꙋлꙋй Генерал Киселеф, прекꙋм ши Леитенант-Генералꙋлꙋй Красовски Комендантꙋлꙋй корпосꙋлꙋй ал 3 де инфантеріе; ши Ординꙋл Сф. Владимир класꙋл 1 Леитенантꙋлꙋй-Генерал Ридигер Комендатꙋлꙋй корпосꙋлꙋй ал 4 ал кълъримей де Резервъ.

Професорій Ꙋниверситъцей де Берлин Роза ши Бренбꙋрг саꙋ нꙋмит Кавалерй Ординꙋлꙋй Сф. Ане ал 2 клас, спре мꙋлцъмирѣ слꙋжбелор че аꙋ фъкꙋт кꙋ Консиліерюл Баронꙋл Хꙋмболт ла черчетарѣ минералелор че се афлъ ꙟ мꙋнцій Ꙋрал ши Алтаи.

Одеса 30 октомвріе. Рескриптꙋл М. Сале Ꙟ. кътръ Адмиралꙋл Грейх, Комендантꙋл де къпитеніе ал флотей, ши лиманꙋрилор дипе марѣ негръ.

Лꙋѫнд ꙟ бъгаре де самъ зилосꙋл чел деосебит кꙋ кареле аций слꙋжит, ши остенелиле че аций пꙋртат ꙟ кꙋрсꙋл кампаніей дин ꙋрмъ, въ тримит цифрамѣ,

че ѡ вецй пꙋрта пе ꙋмолетꙋриле воастре. Ѧм бꙋкꙋрїе де авѫ ꙟкрединца кꙋ ачест прилеж кѫ слꙋжбеле воастре ваꙋ кѫщигат пентрꙋ тот деѫꙋна а Ме бꙋнѫвоинцѫ.

Сан-Петерсбꙋрг 22 септемврїе 1829.

Искѫлит: Николай.

Бꙋрлин 13 октомврїе

Се четеще ꙟгазета статꙋлꙋй ꙋрмѫтоареле сокотинце асꙋпра рѫѕбоюлꙋй ꙋрмат ꙟтре Россїа ши поарта Отоманѫ кꙋлѣсѫ дин сꙋплементꙋл жꙋрналꙋлꙋй де Одеса но: 65

Се поате кꙋ сигꙋранцїе ꙟкрединца кѫ тоате рѫѕбоаиле фѫкꙋте де Россїа апроапе де 60 де ани ꙟконтра Тꙋркїей, наꙋ авꙋт алт скопос де кѫт а сигꙋра слобоѕенїа тречерей прин Восфор ши Дарданеле, ши лꙋѫриле де пѫмѫнт нꙋсѫ фѫкꙋ пентрꙋ алтѫ фѫрѫ нꙋмай ꙟкѫт ачеста аꙋ фост ꙋн мижлок де а пꙋте вени ла ачел скопос; ши Ѧфарѫ де пꙋцинѫ политичирѣ Тꙋркїей, че адесе аꙋ сꙋпѫрат, есте де креѕꙋт кѫ пачѣ дела кючꙋк Каннарџи ар фи фост пе пꙋрꙋрѣ не рꙋптѫ. Тоате рѫѕбоиле дела 1774 ꙋрмате ꙟтре Россїа ши Поартѫ дин кариле ꙋниле фꙋрѫ атѫта де сѫнџероасѫ, наꙋ авꙋт дин партѣ Россїй алт скопос де кѫт пре кареле рѫѕбоюл чест май де пе ꙋрмѫ, адекѫ либертатѣ мѫрей негре. Ши декѫ Гꙋвернꙋл тꙋрческ нар фи скимбат адесе але сале пентрꙋ ачѣстѫ џꙋрꙋинцѫ спре а ꙟгреꙋе комерцꙋл Россїей, пачѣ ши ꙋнирѣ ꙟтре ачесте доꙋѫ ѫмперїй ар фи ꙟпѫрѫцит пе пꙋрꙋрѣ.

Чинева кꙋноаще ꙟдеобщїе кѫ прекꙋм леџꙋирѣ ши полицїа наꙋ алт скопос, де кѫт а да тꙋтꙋрор провинцїилор але ꙋнїа ши ачелїаш империй ꙋна ши ачеѧш вїацѫ ши дрепт общеск, асеминѣ ши политика нꙋ требꙋе асе ꙟтинде спре а деспѫрци попоарѫле пентрꙋ атраџе фолос дин обшескꙋл рѫꙋ. Сѫ жꙋдекѫ ꙟдеобщїе кѫ деспѫрцитꙋриле фирещй прин мꙋнцй ши рѫꙋрй сѫнт ѡ тристѫ мижлочире, кѫнд чинева сѫ сѫргꙋеще а прегѫти ꙋн бине де ѡ май ꙟналта рѫндꙋѧлѫ. Ꙟсфѫршит се ꙟцѫлеџе кѫ линїиле де апѫраре, тꙋнꙋриле ши сѫлдацїй аꙋ скимбат скопосꙋл лор чел адевѫрат, ши слꙋжеск акꙋм спре а ажꙋтора спорюл ꙟдꙋстрїей, кѫнд май ꙟнаинте слꙋжѣ пентрꙋ а сигꙋра дритꙋл сꙋверенꙋлꙋй асꙋпра сꙋпꙋшилор. Ѡ армїе рꙋсаскѫ че сꙋпт Екатерина а доꙋа ши Павел ꙟтѫю арфи рѫѕбѫтꙋт пѫнѫ ла Ѧдрїанополе, оаре сар фи ꙟдестꙋлат а нꙋ мерџе пѫнѫ ла Константинополе ши а нꙋ да сфѫршит кꙋ ѡ ꙋникѫ ловире ꙟмпѫрѫцїей Отомане? де ꙋнде вине ачѣста кѫ Ꙟмпѫратꙋл Николай кꙋџетѫ алминтрилѣ асꙋпра ачестꙋй понт де кꙋм прокатохїй сѫй! орй кꙋм ар рѫспꙋнде чинева ла ачѣстѫ ꙟтребаре ва ажꙋнџе ꙟтот кипꙋл сѫ кꙋноаскѫ кѫ политика Ꙟпѫратꙋлꙋи де акꙋм ꙟфаптѫ аре де принципꙋ кѫ ниче декꙋм прилнѫцирѣ че прин слобоѕенїа комерцꙋлꙋй ши спорюл ꙟдꙋстрїей чи рѫсаре дин слободꙋл комерчю сѫ поате сигꙋра вечникꙋл бине пентрꙋ Ꙟпѫрѫцїа Россїей, ши ачест темею есте ꙋникꙋл кꙋ де сѫвѫршире дрепт. Ꙟнаинте де атрече ѡ зѫчиме де ани Одеса ва кѫпѫта ꙋн град де фиричнре кѫтрѫ кариле ситꙋацїа са (старѣ локꙋлꙋй) ꙟтрꙋн дешерт стерп ва адѫоџи ꙋн ноꙋ лꙋстрꙋ. Динтрꙋн чепꙋт тоатѫ статорничїа Одесей ера ꙟтимїатѫ нꙋмай пе тречерѣ прин Восфор ши Дарданеле ши фїинд кѫ тꙋрчїй тотдеꙋна ѡ аꙋ ꙟпедекат, Одеса нꙋ пꙋтѣ ꙟфлори. Ꙟсѫ акꙋма лꙋкрꙋриле аꙋ кѫпѫтат ѡ кꙋ тотꙋл алтѫ скимбаре, либертатѣ тречерей прин Восфор саꙋ кѫщигат нꙋ нꙋ май пентрꙋ Россїа чи пентрꙋ тоатѫ лꙋмѣ негоцїантѫ, дрепт каре нꙋ нꙋмай ꙟтинса Ꙟмпѫрѫцїе а Росїей ва аџꙋнџе а дескѫрка ꙟн Одеса мѫрфꙋриле Орашилор ей, че тоцй лѫкꙋиторїй медитеранїй вор кѫпѫта ѡ ноꙋѫ есиситенцїе сеꙋ фїинцѫ ши вом веде асѫ немичи рѫмѫшица системꙋлꙋй пропиторїю шш ал монополїей чел сꙋферѣ Европа ꙟкѫ пѫнѫ акꙋм.

ФРАНЦЇА

Прин ꙋн крѫеск декрет дин 6 октом: сѫ хотѫрѫще асе фаче ѡ ноꙋѫ органиѕацїе ꙟ академїа крѫѧскѫ а щїинцилор дофторїей, ачѣста ꙟн ꙋрмаре сѫва алкѫтꙋи 1 дин кꙋрсꙋл анатомїей ши ал фисїологїей 2 дин ал патологїей доф-

торещй 3 дин патологїа хирȣргикъ; 4 дин а Ѳерапїей ши а историей натȣрале 5 дин а операцїей дофторешй 6 дин а анатомїей патологиче; 7 дин а мошитȣлȣй 8 дин ꙟвъцътȣра пъзирей сънътъцей пȣбличе, дин але дофторїей леџȣирй ши дин полицїа медициналъ сеȣ дофторѣскъ; 9 дин щїинца виндекърей добитоачелор; 10 дин ахимїей ши а физичей дофторешй; 11 дин а фърмачїей сеȣ а спицърїей.

Адȣнъриле академицилор вор фи афїеросите нȣмай щїинцелор ачелора. Нȣмърȣл мъдȣлърилор сева мърџини пънъ ла 60 де Титȣларй, 40 де Адїотанцй, 40 де асоцїецй Асесорй, 20 де асоцїецй стреинй ши 10 асоцїецй слобозй: Адїотанцїй вор лȣа ꙟпъртъшире ла лȣкрьриле щїинцелор академїей ꙟсе нȣмай кȣ ꙟвоире дин сфат.

Ла чѣ май дин ȣрмъ сесїе а академїей щїинцелор дин Парис саȣ четит ѡ скрисоаре а Баронȣлȣй Алезандрȣ де Хȣмболд,, деспре фъкȣта ачестїа кълъторїе, чей скрисе дин Ȣст-каминогорск ꙟ Сиберїа дела 13 ши 20 авгȣст, кȣпринзѣтоаре пе лѫнгъ челе ꙟсемнате ꙟ нȣмърȣл албиней 42 ши де ȣрмътоареле. Кълъторїй зиче ла 13 авгȣст диминѣца сосинд ꙟ Ȣсткаминогорск де аичѣ се сокотиръ а кълъторй пънъ ла Гренвосто ла кордонȣл Киџезеск. Ащептъриле Домнȣлȣй Хȣмболд деспре ачѣстъ а щїинцелор интересантъ кълъторїе фȣ прѣ ꙟпъкате: ел кȣ тоате стрȣнчинъриле лȣнџей кълъторїй де 6,600 версте дела Петерсбȣрг спре ръсърит се афлъ ꙟ але сънътъцей фоарте бине ши кȣџетъ къ ꙟпреȣнъ кȣ ай сей компанищй Домнїй Роса ши Еренберг, ꙟкъркацй кȣ але лор кȣлеџирй геологиче (материй де пъмѫнт), ботаниче (фелюрй де ербȣрй) ши зоологиче (фелюрй де вїетъцй) дин мȣнцїй Ȣрал, Алтаю, Оби, ши Иртишй пела сфършитȣл лȣй ноемврїе се вор ꙟтȣрна ла Берлин. Д. Хȣмболд лаȣдъ ши ꙟ ачѣстъ скрисоаре лȣарѣ аминте кȣ карѣ саȣ арътат дирегъторїй рȣсещй, їй кълъторѣ ꙟ трїй каръ, челе ꙟсоцѣ ȣн офицерю ши пентрȣ кариле ла тоате стацїиле требȣѧ 30 пън ла 40 кай, пе карїй пȣрѫрѣ ꙟȣ афлат. Пъмѫнтȣл кълътоарит де нȣмицїй дела Москва ши пън ла Къзан есте ꙟчѣ май маре парте лъкȣит де моаметанй ши коперит кȣ бесеричй Гречещй ши кȣ џемїе тȣрчещй, есте ѡ царъ фоарте вредникъ де ꙟсемна, карѣ дъ ȣн вїȣ интерес мѫндрелор черчетърй а Асїей полиглоте сеȣ де мȣлте лимбїалȣй Клапроѳ ȣн ꙟвъцат Лингвист сеȣ черчетъторю де лимбй Прȣсїан, чи аȣ кълъторит пе аиче ла анȣл 1817. Дела Къзан саȣ сȣит кълъторїй пе мȣнтеле Ȣрал прин десфътътоареле шесȣрй Кȣнгȣр ши Перм. Ꙟтот дрȣмȣл чи мерџе пела бъиле ачестȣй мȣнте аȣ ꙟсоцит пе кълъторй Контеле Полїерȣ, ȣн нъскȣт Францȣз кареле акȣм саȣ ꙟсȣрат ꙟ Россїа ши ꙟ ачесте сълбатиче локȣрй жш практисеще ал съȣ минȣнат талант ал згръвирей де пъмѫнтȣрй, ши кȣ зилос лȣкрѣзъ пентрȣ ꙟтокмирѣ бъилор. Прин ѡ минȣнатъ ꙟтѫмпларе аȣ афлат Д. Хȣмболд пе партѣ Асїатикъ а мȣнтелȣй Ȣрал карȣл чи лаȣ пȣртат ѡ динїоаръ дела Парис ла Верона, ла Неаполе ши ла Берлин, кареле се афла ꙟкъ ꙟчѣ май бънъ старе ши фъчѣ кързȣшȣлȣй францȣз тоатъ чинстѣ. О лȣнъ аȣ петрекȣт кълъторїй черчетѫнд бъиле де аȣр дела Боросовск, ши бъиле де фїер ши де арамъ дела Малахит, Гȣмзелевский ши Тагилск, гропиле де берил ши де топаз ши спълъторїиле де аȣр ши де платинъ. Съ минȣна ечинева пентрȣ бȣкъциле де аȣр дела 1 ши 2 пънъ ла 18 ши 20 фȣнцй, кареле съ афла нȣмай де 2 пармаче сȣпт пъмѫнтȣл ербей ши тотȣш пȣтѣ сȣте де анй се закъ аскȣнсе ди нȣ лкр фи скормолит чинева (1). (ва ȣрма)

ЏЕМЕНЇИ СЇАМОЕНИ

Ꙟ жȣрналȣл де Деба дин 20 октомврїе се чеще: Д. Варен ꙟщїинцазъ сосирѣ ла Бостон, а дой тинерй Сїамоенй, (2) карїй ꙟфъцошазъ ѡ нȣоъ пилдъ де ѡ ал-

(1) Пре кȣм зак поате ши ꙟмȣнцїй ноштрй Карпацй дин Молдова ши Валахїа металȣриле де аȣр, арџинт, арамъ ши фер.

(2) Сїам Кръїе ꙟ Индїа.

кътꙋре кꙋ тотꙋл врѣдникъ де мираре. Ачешй дой копїй а кърора организаціе Есте десъвършитъ, ши карїй нꙋмъръ пънъ акꙋма май мꙋлцй анй де вїацъ, аꙋ Ешит ꙟ лꙋме ꙋницй ꙋнꙋл де алтꙋл кꙋ трꙋпꙋл, тръсꙋриле образꙋлꙋй лор сѫнт де союл кинезеск, їар асемънарѣ лор атъта Есте де маре ꙟкѫт нꙋмай прин бꙋнъ лꙋарѣ аминте поате чинева ай деосеби. Ꙋнирѣ лор се алкътꙋеще прин ѡ парте де пїеле де десꙋптꙋл пїептꙋлꙋй, фїеще каре дин трѫншїй Есте ꙋн ом десъвършит ꙟ привирѣ органелор требꙋинчоасе пентрꙋ вїецꙋире, ши вїаца лор нꙋ съ зътикнеще прин ачѣстъ сꙋпърътоаре ꙟпреꙋнаре ла карѣ Ей се афлъ осѫндицй, чи пънъ акꙋма аꙋ аџꙋнс ла ал 18 ле ан, де стат сѫнт мичй, ши ꙟкъ пънъ акꙋма наꙋ фост болнавй. Неꙟдъмѫнарѣ позиціей лор фацъ ꙟ фацъ їаꙋ невоит асе сили пре кѫт Есте кꙋ пꙋтинцъ де аш ꙟлесни мишкъриле ꙋнꙋл кътръ алтꙋл, Ей се пот кꙋта ꙟфацъ, кꙋтътꙋра лор ꙟсъ вине кезишъ. Кѫнд ѡ мишкаре чере аџꙋторюл амѫндꙋрора їй атѫта се потривеск фъръ асе сꙋпъра ꙟкѫт се пар афи мишкацй де ѡ сѫнгꙋръ воинцъ. Дакъ ꙋнꙋл дин Ей вре а мерџе, челалалт ꙟдатъ мерџе ꙟпреꙋнъ дин ачелаш пас. Ꙟкорабїа чей адꙋчѣ ла Америка, саꙋ вѫзꙋт ѡ довадъ врѣдникъ де ꙟсъмнаре деспре потривирѣ плекърилор ши мишкърей лор, кѫнд фꙋџинд ꙟнаинтѣ ꙋней персоане че афла плъчере алꙋнгѫндꙋй, аꙋ фъкꙋт ꙋн пас фоарте примеждїос съринд амѫндой ѡ датъ ꙟ партѣ чѣ де десꙋпт а корабїей.

Дꙋхꙋл лор Есте дестꙋл дещепт, ши съ пар афи дестойничй де лꙋарѣ аминте, їй аꙋ ꙟвъцат ꙟ скꙋртъ време де а џꙋка ꙟ даме; сѫнт кꙋноскъторй пентрꙋ грижа шй кꙋтарѣ че ли се фаче, юбеск а цинѣ конверсаціе кꙋ ꙋн тѫнър де націа лор, кареле аꙋ прїимит де а вени кꙋ дѫншїй, нꙋсъ вѫд ꙟсъ а ворби май ничй ѡ датъ ꙟпреꙋнъ, ачещй дой фрацй тотꙋш трѣеск ꙟтрѡ бꙋнъ ꙟцълеџере ши ꙟтрѡ ꙋнире де воинцъ фоарте рар сминтитъ, нꙋмай ѡдатъ ꙟ кълъторїе, къпитанꙋл корабїей аꙋ фост мартор ꙋней ꙟвръжбирй ꙟтре дѫншїй причинꙋите пентрꙋ къ ꙋнꙋл воѧ съ се скалде ꙟ маре кѫнд алтꙋл ѡ афла прѣ рече. Къпитанꙋл наꙋ прецетат але да а ꙟцълеџе, къ їй ар требꙋи ꙟпреꙋнъ съ се ꙟфрѫнезе де ѡ плъчере, карѣ ар фи причинъ де пътимире пентрꙋ ꙋнꙋл дин трѫншїй. Пачѣ карѣ дин норочире стъпѫнеще ꙟтре дѫншїй, вине фъръ ꙟдоалъ дин потривирѣ гꙋстꙋрилор лор; ши ꙟ адевър тоате требꙋинцеле лор ꙋрмѣзъ де ѡдатъ; їй мѫнѫнкъ ла ачелаш чѣс ши нꙋмай мꙋлт ꙋнꙋл де кѫт алтꙋл, їй адорм де ѡдатъ, ши дакъ ꙟ сомнꙋл лор атинџе чинева пе ꙋнꙋл дин фрацй челалант ꙟдатъ се трезеще, ръсꙋфларѣ лор Есте де асемине прекꙋм ши бътаѧ пꙋлсꙋлꙋй лор. Їй саꙋ афлат ꙟтрѡ зи амѫндой кам болнавй, пентрꙋ къ аꙋ фост мѫнкат прѣ мꙋлт. Перїергїа тꙋтꙋрор ва афла фъръ ꙟдоалъ кꙋ бꙋкꙋрїе кѫт май кꙋрѫнд сосирѣ ꙟ Францїа ачестор дой џемений Сїамоенй,

МИНХЕН

Поезїиле М. сале Краюлꙋй, дипе кариле саꙋ ши арътат пънъ акꙋм ѡ тълмъчире францꙋзаскъ, авѫнд асъ тълмъчи асемине Енглизеще, прекꙋм ши ꙟлиба гречѣскъ веке ши чѣ де астъзй, саꙋ прецꙋит ꙟцъриле стреине кꙋ тот интересꙋл че ꙟсꙋфлецазъ сентиментеле де религїе ши де дрѣптъ философїе де кариле сѫнт плине, ши кꙋ кариле мꙋза Кръѧскъ ꙟмбрѫцошазъ ши ꙟдꙋлчеще тот че Есте фрꙋмос, маре ши ꙟналт. Ентꙋсїасмꙋл кꙋ кареле саꙋ прїимит ачесте поезїй ꙟГерманїа ши май алес ꙟБаварїа, да лесне а ꙟцълеџе къ типърирѣ чѣ динтѫю съва трече ꙟскꙋртъ време, астъзй съ гътеще ѡ а доа типърире.

ѠБСЕРВАЦЇЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа Ѡбсервацїей	Калдомесор	Гревмесор	Старѣ аерꙋлꙋй
9 Ноемврїе диминѣца ла 8 ч	— 1	29	нꙋвор

Ла 11 Ноемврїе Соареле ръсаре ла 3 ч. 2 м Ꙟмѣзъзи вине ла 7 ч. 31 м
лꙋнъ ноꙋъ џой ꙟ 14 ла 9 ч. 7 м сѣра